

Uit een verslag van een rechtszitting van de schepenbank in Swalmen blijkt dat er op de beugelbaan bij café Cuypers aan de markt in Swalmen een stevige vechtpartij plaatsvond op zondag 15 juni 1704.

Deelnemers hieraan zijn mensen uit het 'gewone volk'. Een van de vechtersbazen is de kastelein van café de Zwaan, ook uit Swalmen (Smeets 1987, 144-147).

Het is een opvallend verschijnsel dat het eens zo populaire beugelspel zich rond 1900 heeft teruggetrokken tot oostelijk Zuid-Nederland en de aangrenzende buurlanden.

Tot de Tweede Wereldoorlog wordt het spel vooral in de dorpen beoefend door boeren, tuinders en ambachtslieden.

Het is een vorm van gezellige vrijetijdsbesteding, een gelegenheid om elkaar te ontmoeten, nieuwtjes uit te wisselen of om iets te drinken.

Toch speelt ook het sportieve element een belangrijke rol.

Pierre Mathieu (Mathias) Canoy, assessor en mnd. burgemeester, geboren op 02-09-1801 in Tegelen, overleden op 02-02-1872 te Mechelen op 70-jarige leeftijd.

M.Kessels, † te Rome 4 maart 1836. Stukken te bezichtigen in het museum van Brussel en Paleis van Laken Brussel en in de Onze Lieve Vrouwekerk van Wuustwezel.

Met grote zekerheid mogen we stellen dat ook in de Bommelerwaard in dorpen en gehuchten in de 19de eeuw de beugelsport werd beoefend.

Beugelen contra kerkdiensten in Opijnen in 1844

door R.H.C. van Maanen

In onze streek zijn er ook beugelbanen geweest, maar van wanneer ze dateren en hoe lang ze bleven bestaan is nauwelijks iets terug te vinden. Bij toeval werd bij de inventarisatie van het gemeentearchief van Est en Opijnen een brief teruggevonden die over de Opijnse beugelbanen gaat. Op 15 april 1844 waarschuwde de burgemeester de heren A. Fierant en Cs. Schaaij, beiden beugelbaanhouders te Opijnen, zich aan de voorschriften ten aanzien van de zondagsrust te houden.

Met name Fierant was de boosdoener. Herhaaldelijk was deze door de burgemeester aangemaand om tijdens de kerkdiensten de beugelbaan te sluiten of het spelen te stoppen, maar hij had hieraan geen gehoor gegeven. Hij werd nu dan ook voor het laatst gewaarschuwd om vanaf 15 april op zon- en feestdagen 's morgens tussen negen en twaalf en 's middags tussen half twee en vier uur de beugelbaan onbespeeld te laten, *vermits de burgemeester de onwil bespeurende nu vast besloten had om bij de minste overtreding dadelijk proces verbaal te laten opmaken ten einde te beproeven of boete en kosten u zullen leeren aan zijne vermaning gehoor te geven, dat hij u meer dan genoeg vermaning hebbe toegezonden.* Vermoedelijk heeft Fierant besloten zich verder te houden aan de regels, ik ben hierover in ieder geval geen stukken meer tegengekomen.

Bron: Streekarchivaat West-Betuwe gemeente Geldermalsen (Archief gemeente Est en Opijnen 1807-1924)